

2025
**VIOSI-
SUUNNITELMA**

Yhdyskuntalautakunta ja
Kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA / KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA Vuosisuunnitelman raportointi tammi-joulu 2025

Mikä on vuosisuunnitelma?

- Lautakunnan vuosisuunnitelma (vusu) on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää, jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.
- Vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkoittaa ja toimeenpanee palvelusuunnitelmaa ja vuosittaista talousarviota.
- Vuosisuunnitelmaan kootaan lautakunnan alaisen toiminnan suunnittelua ohjaavat palvelusuunnitelmien toimenpidekokonaisuudet, vuosittaiset talousarviotavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpiteet.
- Lisäksi vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiilin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta. Vuosisuunnitelmassa esitetään myös hankintasuunnitelma.

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA JA KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKKENNELAUTAKUNTA – TOIMENPIDEKOKONAISUUKSIEN TOTEUMA 12/2025

Painopiste ▲	Toimenpidetekonaisuus	Vastuutaho	2025/08	2025/12
Hiilineutraaleja tekoja	Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaupunkiympäristössä	Yhdyskuntalautakunta	+/-	+
	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Yhdyskuntalautakunta	+	+/-
	Kestävän kasvun edistäminen	Yhdyskuntalautakunta	+/-	+/-
	Luonnon monimuotoisuus	Yhdyskuntalautakunta	+	+
Tekevät yhteisöt	Kaupunki alustana tapahtumille, elämyksille, innovaatioille ja liiketoiminnalle	Yhdyskuntalautakunta	+	+
	Odotukset ylittävä asiakaskokemus	Yhdyskuntalautakunta	+	+
	Osallistuminen kaupungin kehittämiseen	Yhdyskuntalautakunta	+/-	+
Tulevaisuuden edelläkävijyyttä	Henkilöstö, osaaminen, työntekijäkokemus ja hyvinvointi	Yhdyskuntalautakunta	+	+
	Keskustan kehittäminen	Yhdyskuntalautakunta	+/-	+/-
	Uudistuva palvelualue	Yhdyskuntalautakunta	+	+
Yhdenvertaiset yksilöt	Kaupungin viihtyisyys, turvallisuus ja aktiivinen elämäntapa	Yhdyskuntalautakunta	+	+/-
	Monipuoliset asumisen mahdollisuudet Tampereella	Yhdyskuntalautakunta	+/-	+

Painopiste ▲	Toimenpidetekonaisuus	Vastuutaho	2025/08	2025/12
Hiilineutraaleja tekoja	Kestävä ja sujuva liikkuminen	Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	+/-	+

PAINOPISTE:

Yhdenvertaiset yksilöt

- Kaupungin viihtyisyys, turvallisuus ja aktiivinen elämäntapa
- Monipuoliset asumisen mahdollisuudet Tampereella

Keskeiset onnistumiset

- Viheralueiden kasvillisuuden suunnittelussa huomioitu luonnonmonimuotoisuus sekä monihyötyisyys ja -lajisuus. Uusia puulajikoeistutuksia tehty.
- Ojala II asemakaavan alueelle valmistui 124 omakotitonttia ja 8 erikokoista pientalotonttia rivitaloille ja/tai kytketyille pientaloille. Kaupinlaakso II asemakaavan alueella raitiotiereitin läheisyyteen sijoittuu tehokasta kerrostalorakentamista, etäämmälle pienkerrostaloja ja rivitaloja.

Keskeiset poikkeamat

- Kadulla työskentelyn lupaehdot on päivitetty, mutta päätösvalmistelu niiden käyttöönotosta oli v. 2025 lopussa vielä kesken
- Keskeneräisten katujen kunnossapidon periaatteet on sovittu mutta keskeneräiselle kadulle syntyvän toisen työmaan luvittamisen periaatepäätös on kesken.
- Hervannan pohjoisakselin II aiheen asemakaavoitus valmistuu 2026 aikana. Valmistelussa huomioitu monipuolisen asuntotuotannon mahdollistaminen.

PAINOPISTE:

Tekevät yhteisöt

- Kaupunki alustana tapahtumille, elämyksille, innovaatioille ja liiketoiminnalle
- Odotukset ylittävä asiakaskokemus
- Osallistuminen kaupungin kehittämiseen

Keskeiset onnistumiset

- Sisäinen ja julkinen karttapalvelu eriytettiin teknisesti, mikä mahdollistaa aineistojen tietoturvallisen jakelun. Paikkatiedon jakelua parantava uusi latauspalvelu eteni määrittelyvaiheesta 1. vaiheen toteutukseen.
- Huleveden hallinnassa IoT-alusta otettu käyttöön mm. sadanta- ja virtaamamittausten seurantaan ja huleveden tilannekuvaan. Alustaa kehitetään edelleen mm. ennusteen osalta.
- Asiakaskokemuksen kehittämishanke toteutui suunnitelman mukaisesti ja palvelualueitasoinen toimintamalli saatiin valmiiksi kesäkuussa. Johtamisen tavoitteet viimeistellään tulevien palvelu- ja vuosisuunnitelmien yhteydessä hankkeessa tehdyn toimintamallin pohjalta. Hankkeen aikana toteutettiin 4 kehittämispilottia, asiakaslähtöisyyden valmennustiimi ja järjestettiin yhteinen loppuseminaari.
- Vuorovaikutuksen työkalupakki on viety uudistettuna uuteen Taskuun ja sitä esitellään klinikkamuotoisena Ehtivä Kapa -oppimispiirissä.

Keskeiset poikkeamat

- Perehdyttämismateriaaleihin liittyviä kehittämistoimia vuorovaikutuksen ja osallisuuden roolin vahvistamiseksi ei ole tehty. Kehittämisestä on jouduttu karsimaan resurssivajeen vuoksi.

PAINOPISTE:

Hiilineutraaleja tekoja

- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaupunkiympäristössä
- Kestävä ja sujuva liikkuminen
- Kestävän kasvun edistäminen
- Luonnon monimuotoisuus

Keskeiset onnistumiset

- Huleveden hallinnan suunnittelu luontopohjaisin ratkaisuin eteni ja valmistui Jukolanpuistossa, Jussilan- ja Sarankulmassa sekä Heikkilän- ja Eskoperkiönkadulla.
- Päästökompensaatioista ja Tampereen luontaisista hiilinieluista on toteutettu 2025 aikana selvitykset. Näiden perusteella on tehty ehdotus etenemisestä.
- Toteutettu seurantaselvitys hiilineutraaleja tekoja-ohjelman vaikutuksista, pidetty loppuseminaari sekä tehty loppuraportointi. Opit asukaslähtöisen ilmasto- ja luontotyöhön on koottu selkeäksi oppaaksi, joka on herättänyt paljon valtakunnallista kiinnostusta ja saanut positiivista palautetta.
- **Superbussiliikenteen konsepti suunniteltu ja päätetty. Hervannan autonomisen liikenteen pilottiprojekti päätetty ja liikennöinti ilman ajoneuvossa olevaa turvakuljettajaa toteutetaan pilotin aikana.**
- Sähköautojen latauspisteitä toteutettiin v. 2025 aikana 38 kpl 12 eri kohteeseen. Kaikki suunnitellut kohteet saatiin toteutettua.
- Maankäyttöpolitiikkaa (yleiskaavan toteuttamisperiaatteet) on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä maa- ja asuntopoliittisten linjausten kanssa rinnan ja luonnon valmistui loppuvuodesta.
- Etelän kasvusuunta on ohjelmoitu yleiskaavan työohjelmassa.
- Kansallinen ennallistamisasetuksen toimeenpanoa valmisteltu aktiivisesti yhdessä muiden suurten kaupunkien kanssa. Luonnon monimuotoisuusohjelman päivitys on valmistunut.
- Ekologisen kompensaation toimintamallin valmistelu on aloitettu ja asemakaavoitukseen liittyvä luontohaitan laskenta Ojalassa on valmistunut.

Keskeiset poikkeamat

- Rasulanpuiston ja Lampipuiston hulevesiratkaisujen osalta luovuttiin jatkosuunnittelusta/siirrettiin suunnittelua kriittisempien tulvariskikohteiden vuoksi.
- Superbussien pysäkkien kehittämissuunnitelma lähes valmis - Keskisenkadun pysäkkiin kytketty hubiajatusta, mutta tarkemmat suunnitelmat ovat vielä kesken. Superbussilinjojen infran kunnossapidon tavoitteita ei olla käsitelty valmistumassa olevassa yleissuunnitelmassa.
- Rakenteellisen pyöräpysäköinnin toteutusmallin muodostaminen on loppuvaiheessa. Toteutusmallia sovelletaan aikanaan Asemakortteiden pyöräpysäköintilaitosten toteuttamisen yhteydessä ja ensimmäisenä se voi tapahtua joko Pendolinotunneliin tai Itsenäisyydenkadun alikulkuun (rakentamispäätös on tehty).
- Tilan löytäminen Hatanpäältä liityntäpysäköinnille ei ole onnistunut, mutta Ruotulan liityntäpysäköintialueen suunnittelu on edistynyt.
- Liityntäpysäköintidatan integrointi infojärjestelmiin siirtyy eteenpäin resurssihaasteiden ja rahoituksen takia.
- Kaupunkirakenteen tiivistämisen vaikutuksista ei käynnistetty selvitystä, vaan on keskitetty kokonaisvaikutusarvioinnin kehittämiseen.
- Maankäyttöpolitiikan mukainen toimintamalli kaupungin kasvun- ja luonto- ja ilmastotavoitteiden yhteensovittamiseen otetaan käyttöön vuoden 2026 aikana.
- Pysäköintinormien toimivuuden selvittäminen siirtynyt pysäköintipolitiikan hyväksymisen viivästymisen ja resurssihaasteiden takia vuodelle 2026.

PAINOPISTE:

Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

- Keskustan kehittäminen
- Henkilöstö, osaaminen, työntekijäkokemus ja hyvinvointi
- Uudistuva palvelualue

Keskeiset onnistumiset

- Eteläpuistoon laadittiin asemakaavan yhteydessä laadukas viheralueiden viitesuunnitelma, jolla lisätään viihtyisiä ja monipuolisia puistoalueita keskustassa.
- Asemakeskuksen asemakaavan valmisteluvaiheessa suunniteltu kaupunkivihreän lisäämistä koko asemakortteleiden alueelle.
- Palvelualueelta osallistuttu aktiivisesti kaupungintaloprojektin toimintakulttuuria suunnitteleviin työpajoihin ja nimetty edustajat luotsitoimintaan. Oppimispiirit toteutuneet suunnitellusti. Työsuojelun toimintasuunnitelman ja osaamisen kehittämisen suunnitelmat etenivät aikataulussa.
- Kaupunkitietomallin tiedonhallinnan alusta hankittiin kilpailutuksen myötä ja kaupunkitasoinen kaukokartoitus toteutettiin kesällä 2025.

Keskeiset poikkeamat

- Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelma ja pysäköintipolitiikka hyväksymättä - jatkosuunnittelu venyy vuodelle 2026.
- Pysäköintidatan käyttö ja pysäköintipaikkojen tilannekuva ei ole pysäköintipolitiikan hyväksymisen viivästymisen ja resurssihaasteiden takia edennyt suunnitellusti.
- Lakimuutosten edellyttämä kehittäminen maankäyttöprosesseissa osittain valmis, työ aktiivisesti käynnissä lainsäädännön edelleen muuttuessa. Toimivallan siirto, rakennusvalvontataksa, asiakasohjeet työstetty. Rakennusjärjestyksen osalta vielä työ kesken. Lainsäädännön jatkuva muuttuminen aiheuttaa huolta kehittämisen nopeaan tarpeeseen kun viranomaiselta ja ohjelmistotoimittajilta edellytetään valonnopeutta muutosten toteuttamisessa. Myös asiakaspalvelun tasalaatuisuuden varmistamisessa haasteita.

Talous

1-12/2025

Joukkoliikennelautakunta

Joukkoliikennelautakunta

Tuloslaskelma (1 000 euroa)	TP 2025	TP 2024	VS 2025	TP 25 / VS 25
Toimintatuotot				
Myyntituotot	68 550	65 844	67 523	1 027
Maksutuotot	115	101	155	-40
Tuet ja avustukset	7 340	6 479	6 220	1 120
Muut toimintatuotot	879	1 515	545	334
Toimintatuotot yhteensä	76 883	73 940	74 443	2 440
Valmistus omaan käyttöön	21	15	20	1
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-1 625	-1 579	-1 789	164
Palkat ja palkkiot	-1 318	-1 279	-1 438	119
Henkilösivukulut	-306	-300	-351	45
Eläkekulut	-266	-265	-311	46
Muut henkilösivukulut	-41	-35	-40	-1
Palvelujen ostot	-96 087	-91 386	-95 555	-532
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-241	-126	-98	-143
Avustukset	0	-2	0	0
Vuokratulot	-15 653	-14 372	-15 792	138
Muut toimintakulut	-47	-72	-61	14
Toimintakulut yhteensä	-113 653	-107 537	-113 294	-359
Toimintakate	-36 749	-33 582	-38 831	2 082
Rahoitustuotot ja kulut	1	2	0	1
Vuosikate	-36 748	-33 580	-38 831	2 083
Poistot ja arvonalentumiset	1	-269	-60	61
Tilikauden tulos	-36 746	-33 849	-38 891	2 145

1 000 euroa	TP 2025	TP 2024	VS 2025	TP 25 / VS 25
Joukkoliikenne				
Investoinnit yhteensä	-21	-15	-49	28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1	5	0	1
Nettoinvestoinnit yhteensä	-20	-11	-49	29

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen ylitys johtui sekä sopimus- että käyttökorvausliikenteen lipputulojen, seudun kuntien maksuosuuksien ja Kelan tuen koulumatkatukilippuun ennakoitua suuremmasta toteumasta. Matkustajamäärän kasvu jatkui.
- Toimintakulujen ylitys johtuu pääosin raitiotieallianssin tilauksen ylityksestä, mihin osaltaan vaikutti kasvaneet matkustajamäärät.
- Nettoinvestointien toteuma oli matala. KV hyväksyi (KV 15.12.2025 § 190) investointien 0,45 M€ vähennyksen. Nyssen tilipohjaiseen järjestelmään siirtymisen aineettomat investoinnit toteutetaan pääosin tietohallinnon budjetista.

Käyttötalouden toteuma, 1 000 euroa	TP 2025	TP 2024	VS 2025	TP 25 / VS 25
Joukkoliikenne				
Toimintatuotot	76 883	73 940	74 443	2 440
Toimintakulut	-113 632	-107 522	-113 274	-358
Toimintakate	-36 749	-33 582	-38 831	2 082
Vyörytykset (Hallinto- ja talouspalvelut ja Paikkatietoyksikkö)	-352	-306	-355	3
Toimintakate vyörytyksin	-37 101	-33 888	-39 186	2 086

Tuoteryhmäkohtaiset kustannukset

Joukkoliikennelautakunta *)	Käyttö- talous VS 205	Käyttö- talous TP 2025	TP 25 / VS 25	Toteutunut suoritemäärä**	Suunniteltu suoritemäärä**	Toteutunut yksikkökustannus, euroa/suorite	Suunniteltu yksikkökustannus, euroa/suorite
Joukkoliikenne	113 352	113 723	370				
Asiakaspalvelu	501	444	-57				
Asiantuntijapalvelu	2 801	4 338	1 537				
Bussiliikenne **)	80 357	79 408	-948	55 777 000	55 000 000	1,42	1,46
Ratikkaliikenne **), ***)	22 204	21 942	-262				
Joukkoliikennepalvelu	3 683	3 934	251				
Muu liikenne ****)	2 115	2 090	-25	263 526	263 000	7,93	8,04
Junaliikenne	1 057	1 045	-12				
Kaupunkipyörät	635	522	-113				
Yhteensä	113 352	113 723	370				

*) Sisältää toimintamenot + hallinto- ja talouspalvelujen vyörytysosuudet

*) Toimintamenot sisältävät hallinto- ja talouspalvelujen laskennallisia vyörytysosuuksia 91 te

**) Suoriteyksikkönä matkustajamäärä

***) Toimintamenot sisältävät joukkoliikenteeseen kohdistuvan raitiotievastikkeen osuuden sekä tuoteryhmään kohdistetun joukkoliikenteen muiden toimintamenojen laskennallisen osuuden

****) Suoriteyksikkönä asukasmäärä

- Tuoteryhmäkohtaiset kustannukset on laskettu palvelukohtaisessa kustannustietoprojektissa (JHS 200 kuntatietoprojekti) kussakin palveluryhmässä laadittujen laskentasääntöjen mukaan tuotekohtaisesti
- Tuotetut palvelut on perustettu tuotteiksi (nimikkeiksi), jotka kohdistuvat tuoteryhmiin
- Lautakunnan suoriteperusteisille ja asukaslukuperusteisille palveluille on laskettu yksikköhinnat
- JHS kuntatietoprojekti kohdistaa palvelujen (tuotteiden) kustannukset valtakunnallisiin palveluluokkiin tilastointia varten

Riskienhallinta

1-12/2025

12/2025 Joukkoliikenteen palveluryhmän merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskien hallintakeinot:

- Talouden seuranta ja muutoksista viestiminen, järkevästi kohdennetut palvelujen vähennykset
- Seuranta ja kysyntäennusteiden laadinta
- Lakimuutoksen valmistelun seuranta ja reagointi muutoksiin
- Hyvä päätöksenteon valmistelu ja vuoropuhelu (jatkuva toimintaa)
- Käyttöönotto- ja tuotantovaiheen resurssointi, tehtävien ja vastuiden määrittely (jatkuva toimintaa)
- Käytössä useita ja erilaisia tietojärjestelmiä, jatkuva seuranta ja reagointi

Riski	Riskitaso ↓	Nykyinen hallinta
Valtion ja kaupungin huono taloustilanne heikentää joukkoliikenteen palvelutasoa aiheuttaen negatiivisen kierteen	12	Riittävä
Menestykseen ja kasvuun tottuminen	12	
Hankintalain muutos	12	
Kestävän liikennejärjestelmän edistäminen päätöksenteossa vaikeutuu.	9	Riittävä
ICT:n kehittämiselle ja ylläpidolle ei ole riittävää resurssia tehtävän vaativuuteen nähden.	9	Kehitettävää
Tietojärjestelmien käyttö estyy.	9	Kehitettävää